

OHJEITA KOULUMATKALLE

KOULUKULJETUSTEN PERIAATTEET

Koulukuljetuksista vastaa sivistyslautakunta kulloinkin [hyväksymiensä koulukuljetuseriaatteiden](#) mukaisesti. Koulukuljetukset järjestetään vain kodin ja koulun väliselle matkalle. Esikoululaisten kuljetus kouluun voidaan järjestää kotoa tai vaihtoehtoisesti päivähoito–koulu kuljetuksena. Muut, esim. hoitopaikka-, harrastus- ja iltapäiväkerho kuljetukset tai kuljetukset kaverin luokse eivät kuulu koulukuljetusten piiriin. Koulukuljetusten yleisenä tavoitteena on järjestää ne turvallisesti, tasapuolisesti, taloudellisesti sekä tarkoituksenmukaisesti. Koulukuljetusten järjestämisessä sekä etenkin oppilaiden noutopisteitä määriteltäessä tulee myös huomioida Hirvensalmen kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteet liikunnalliseen elämäntapaan kasvattamisessa sekä päivittäisen liikunnan lisäämisessä. Koulukuljetuksia ei siten järjestetä kotipihasta, vaan osan matkasta oppilaan on tarkoitus kulkea itse. Tämä tukee oppilaan päivittäistä liikkumista ja liikkuvan koulupäivän tavoitetta sekä kasvatusta kohden liikkuvaa elämäntapaa. Jos oppilaan huoltajat asuvat eri osoitteissa, kunta järjestää maksuttoman kuljetuksen oppilaan väestörekisterin mukaiseen osoitteeseen. Toisen huoltajan luota huoltajan on mahdollista hakea kuljetusta mikäli kuljetusreitti tähän osoitteeseen on olemassa ja kuljetuksessa on tilaa.

Kunta ei vastaa erillisistä kuljetuksista huonoissa keliolosuhteissa eikä liikenteestä mahdollisten työtaistelutoimenpiteiden aikana. Näissä tapauksissa huoltajan vastuulla on päätös kouluun lähettämisestä. Huoltajia tiedotetaan asiasta pääsääntöisesti Wilman kautta, kun koulukuljetuksen järjestämisestä vastaava henkilö saa asiasta tiedon. Yksityisteiden osalta yksityisteiden hoitokunta vastaa siitä, että tie on liikennetarvetta vastaavassa kunnossa, myös talvikunnossapidon osalta siihen aikaan kun koulukyytejä ajetaan. Mikäli tiellä ei pystytä ajamaan koulukyytejä, autoilija ilmoittaa asiasta koulutoimistoon. Kunta ei vastaa kuljetuksista, jos yksityistie ei ole liikennöitävässä kunnossa normaalilla koulukuljetuskalustolla.

TERVEYDELLISET YMS. SEIKAT

Mikäli koulumatka todetaan oppilaan ikä ja/tai muut olosuhteet huomioon ottaen liian vaikeaksi tai rasittavaksi, voidaan oppilaalle myöntää oikeus kunnan järjestämään maksuttomaan koulukuljetukseen tai muutos koulukuljetusreittiin. Jos maksutonta koulukuljetusta haetaan terveydellisiin syihin, koulukuljetuksen vaikeuteen tai rasittavuuteen vedoten tulee hakemuksiin liittää riittävä asiantuntijalausunto. Terveystilaan liittyvissä asioissa tämä tarkoittaa lääkärinlausuntoa tai psykikiin tekijöihin vetoaminen psykologin tai lääkärin lausuntoa. Lausunnossa tulee ilmetä ajanjakso koulukyydin tarpeellisuudesta. Päätöksen asiassa tekee perusopetuksen rehtori kokonaisharkintaa ja –arviointia käyttäen. Asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen kuljetusta haettaessa, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuja. Tilanteissa, jossa oppilas on hakenut muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun koulukuljetusta ei järjestetä edellä mainittujenkaan syiden perusteella.

MAKSUTTOMAN KULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET

Hirvensalmen kunnassa maksuton koulukuljetus myönnetään:

- 0 - 2 luokkien oppilaille, joiden koulumatka on yli 3 kilometriä
- 3-9 luokkien oppilaille, joiden koulumatka on yli 5 kilometriä

Kuljetuksia ei järjestetä eikä korvata:

- 1. luokasta lähtien hoitopaikasta kouluun eikä koulusta hoitopaikkaan
- Iltapäivätoiminnasta tai kerhotoiminnasta kotiin
- Terapia-, lääkäri-, yms. käynteihin
- Tilapäisasumisiin tai tilapäisiin hoitopaikkoihin

Kesken lukuvuoden asuinpaikkaa vaihtavalle oppilaalle ei myönnetä koulukuljetusta muualle kuin lähikouluun. Lähikoulu määräytyy uuden osoitteen mukaisesti. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

ITSE KULJETTAVA MATKA

Itse kuljettavan matkan osuus tukee oppilaiden päivittäistä liikkumista ja liikkuvan koulupäivän sekä liikkuvaan elämäntapaan kasvattavaa periaatetta. Maksuttomaan koulukuljetukseen oikeutettu koulumatka sisältää siten pääsääntöisesti myös omatoimista kulkemista isomman tien varteen, lähimmälle bussipysäkillä tai koulukuljetusreitillä muulle pysähdyspaikalle turvallisesti katsottavaan paikkaan ennalta ilmoitettuun aikaan. Itse kuljettava matka kävellen taksilla- ja linja-autoreitin varteen suuntaansa voi olla:

- Esioppilaalle 1 kilometri
- 1.- 2. luokille 2 kilometriä
- 3.- 6. luokille 3 kilometriä
- 7.- 9. luokille 4 kilometriä

Jos perheessä on useampi oppilas, joka on oikeutettu ilmaiseen koulukuljetukseen, voidaan saman perheen sisarukset ottaa kyytiin samasta kuljetuspisteestä nuorimman oppilaan itse kuljettavan matkan määritelmän mukaisesti.

YLEISTÄ KOULUKULJETUKSISTA

Turvallisuus koulussa ja koulumatkoilla on kaikkien toimijoiden kannalta ensisijaisen tärkeää. Kouluilla annettavalla liikennekasvatuksella ja kunnan koulutoimen koulumatkasuunnittelulla pyritään parantamaan turvallisuutta koulussa ja koulumatkoilla. Huoltajan kasvatustehtävä on kuitenkin aivan olennainen myös tässä asiassa. Huoltaja opastaa lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Hyvä, turvallinen koulureitti, aikataulut ja liikenteessä kulkeminen tulee käydä läpi huolellisesti koulua aloittavien lasten kanssa, mutta myös vanhemmat lapset tarvitsevat opastusta. Vanhempien on neuvottava ja tarpeen mukaan saatettava lasta, kunnes hän oppii kulkemaan ja huomioimaan liikennettä. Erityisesti tulee huolehtia lapsen näkyvyydestä liikenteessä heijastimia käyttäen. Huoltajat vastaavat koulukuljetuksessa olevien oppilaiden turvallisesta pääsystä kotoa autoon ja koulupäivän jälkeen autolta kotiin. Vanhempien tulee myös arvioida, voiko lapsi kulkea koulumatkan tai osan siitä polkupyörällä. Pyöräilykypärää tulee lain mukaan käyttää aina pyöräillessä. Koulu kannustaa oppilaita kulkemaan koulumatkansa jalan tai pyörällä aina kun se on turvallisesti mahdollista. Alla vielä erikseen ohjeita kunnan järjestämiin koulukuljetuksiin liittyen.

OHJEET OPPILAILLE

- ole ajoissa sovitulla odotuspaikalla; koululla kuljetusta odottaessa ei saa poistua koulun alueelta vaan tulee odottaa
 - linja-autopysäkillä, mikäli kuljet linja-autolla
 - koulun yläpihalla, eteläpäädyssä taksien noutopisteen luona
- käytä aina heijastinta hämärän aikana
- odota autoa rauhallisesti; noutopiste ei ole leikkipaikka
- nouse autoon reippaasti, mutta ryntäilemättä, istuu penkille ja kiinnitä turvavyö
- huolehdi siitä, että et ole likainen ja luminen kun nouset koulukuljetukseen noutopisteessä tai koululla
- käytäydä ajon aikana asiallisesti ja ota muut kuljetettavat huomioon, noudata hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- käytä kuulokkeita mikäli käytät puhelinta tms. laitetta; anna muille rauha
- syöminen ja juominen autossa on kielletty
- jos joudut ylittämään tien autosta noustuasi odota, kunnes kuljetusauto jatkaa matkaansa

Koulukuljetusauton kuljettaja saa ja hänen pitää puuttua kuljetuksen aikana ilmeneviin häiriötilanteisiin. Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeää ja yksin kuljettaja vastaa turvallisuuden toteutumisesta. Tämän vuoksi kuljettajalle on myös taattava työrauha, jotta hän voi keskittyä ajamiseen. Oppilaat eivät saa myöskään häiritä muita matkustajia. Liikennöitsijöiden / autoilijoiden vastuu kattaa matkan autoon noususta kotipysäkiltä koulun pysäkille asti. Koulukuljetusauton kyytiin otetaan vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita lukujärjestyksen mukaan tarvitaan koululla. Muista ylimääräisistä tavaroista tulee erikseen sopia liikennöitsijän kanssa etukäteen. Koulukuljetukseen saa nousta vain ne oppilaat, jotka ovat kyseiselle reitille merkitty. Koulukuljetusautoille on tehty matkustajaluettelot, joita päivitetään tarvittaessa.

OHJEET HUOLTAJILLE

Kuljetuksen sujuvan toteutumisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että huoltaja **ilmoittaa etukäteen mikäli oppilas ei tarvitse kuljetusta (huom! vain taksikuljetus)**. Etenkin aamukuljetuksen kannalta tämä on tärkeä tieto. Ilmoitus suoraan liikennöitsijälle; yhteystiedot tämän ohjeistuksen lopussa. Mikäli yhteyttä liikennöitsijään ei saada tulee asiasta ilmoittaa koulutoimistoon numeroon 050 3626355. Linja-autokuljetuksessa olevien ei tarvitse ilmoittaa mikäli kuljetusta ei tarvita. Huoltaja huolehtii, että oppilaan koulussa tarvitsemat urheiluvälineet tai muut ylimääräiset tavarat on pakattu asianmukaisesti (esim. sukset ja sauvat ovat kiinnitetty toisiinsa). Koulukuljetuksesta myöhästyneelle oppilaalle ei koulutoimi järjestetä erillistä kuljetusta. Huoltaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka oppilas aiheuttaa kuljetuskalustolle ilkeällä teollaan. Liikennöitsijä ja huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Pääasiallinen ja ensisijainen yhteydenottoväylä koulukuljetuksiin liittyvissä asioissa on kunnan koulutoimisto 050 3626355. Koulutoimisto tiedottaa asioista eteenpäin kouluille ja liikennöitsijöille.

Huoltaja vastaa, että oppilas

- on ajoissa kuljetuspaikalla
- on pukeutunut sään mukaan
- käyttää pimeällä heijastinta
- kuljetusreitien varteen pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää
- osaa kulkea julkisella kulkuneuvolla
- osaa käyttäytyä asianmukaisesti
- ymmärtää liikenteessä liikkeessään turvallisuuden merkityksen

OHJEET KOULUILLE

Koulu vastaa koulukyyditysten valvonnasta ja koulun noutopisteen turvallisuudesta. Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan kuljetusten odotusaikana sekä aamulla koululle saavuttaessa. Koulu tiedottaa kuljetuksissa ilmenneistä puutteista ja toiminnasta koulutoimistoon.

OHJEET LIIKENNÖITSIJÖILLE JA KULJETTAJILLE

- osallistuminen lukuvuoden alkaessa koulukuljetusten suunnitteluun yhdessä koulutoimiston henkilökunnan kanssa
- kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös
- ajaminen liikennesääntöjä noudattaen
- järjestyksenpito autossa
- ongelmatilanteissa yhteydenotot huoltajaan ja koululle
- huolehtii, että oppilas kiinnittää turvavyön
- autosta poistuvan oppilaan opastaminen
- koulukuljetusreittien ajaminen tilauksen ja sovitun mukaisesti sekä yhteisesti sovitun aikataulun noudattaminen
- pysäköiminen niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä kyydistä turvallisessa paikassa
- kääntöpaikan turvallisuuden varmentaminen

- salassapitovelvollisuus: kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei saa kertoa ulkopuolisille

POIKKEUSTILANTEET

Talvella ajokelin ollessa erityisen huono tai muista poikkeuksellisista syistä voi käydä niin, että auto ei saavu aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijän vastuulla on järjestää korvaava kuljetus mahdollisuuksien mukaan. Jos kuljetusta ei saavu 30 minuuttiin sovitusta aikataulusta poiketen, oppilaan tulee palata kotiin tai huoltajan avustamana kouluun. Poikkeuksellisten sääolosuhteiden vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Oppilailta edellytetään sään mukaista pukeutumista. Mikäli koulukuljetuksiin ollaan tyytymättömiä laadullisesti tai kyydityksissä on jotakin ongelmia, tulee huoltajan olla yhteydessä kunnan koulutoimistoon. Kunta vastaa oppilaille koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapaturmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ja luokkaretkiä yms. Kunta korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Liikennevahingoissa, joissa toisena osapuolena on moottoriajoneuvo, hoitokulut tulee ohjata ensisijaisesti lakisääteisen liikennevakuutuksen korvattavaksi. Esinevahinkoja ei pääsääntöisesti korvata. Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos tapahtuu lievempi onnettomuus, koulu tiedottaa asiasta huoltajille tapahtuneesta.

YHTEYSTIETOJA

Koulutoimisto	Relander-Ukkonen Auli	050 3626355
Rehtori / Elomaan koulu	Lahdelma Petteri	050 5959295
Rehtori / Lahaniemen koulu	Karjalainen Klaus	050 3624884
Taksit	Avikainen Samu	0400 651168
	Hämäläinen Jarmo	0400 251595
	Lavikka Jukka	045 6493313
	Lepistö Hannu	0400 255180
	Marttinen Matti	044 9898476

